

Avd. Ekonomi och styrning
Lars Strid/Torkel Wadman
Tfn 08-452 76 43/ 79 14
e-post: lars.strid@skl.se
e-post: torkel.wadman@skl.se

Kommunstyrelsen i kommuner
som deltar i
Nätverket Måttligan

Rapport från Nätverket Måttligan

Nätverket Måttligan är ett av ca tjugo nätverk som ingår i det treåriga nationella Jämförelseprojektet som drivs med stöd av Sveriges Kommuner och Landstings (SKL). De kommuner som deltar i nätverket är Askersund, Filipstad, Hagfors, Hjo, Munkfors och Töreboda.

Tillsammans finns det över 57 000 invånare i dessa kommuner. Nätverket Måttligan har i sin första rapport haft uppdraget från sin styrgrupp att jämföra hemtjänsten mellan kommunerna ur ett medborgarperspektiv.

Jämförelseprojektets primära syfte är att ta fram effektiva arbetsmodeller där jämförelser i olika nätverk leder till praktiska förbättringar i verksamheterna. Inriktningen är att försöka finna sambandet mellan kostnader och kvalitet. Det är också en uttalad ambition att skapa en arbetskultur där kontinuerliga jämförelser blir ett bestående inslag i kommunernas arbete med att förbättra sina verksamheter.

Måttligan har som ett av de första nätverken använt sig av ett serviceindex för hemtjänsten för att försöka fånga servicenivån för de äldre i kommunen. I detta ingår dels vilka tjänster som erbjuds inom hemtjänsten, dels i vilket innehåll som finns i de olika tjänsterna. Tjänsterna och deras innehåll har poängsatts och en utgångspunkt har varit att ju högre poäng en kommun fått desto bättre service erbjuds vårdtagarna i kommunen. I resultatet framkommer Filipstad som den kommunen med den högsta kvaliteten på hemtjänsten sett ur detta perspektiv. Utifrån denna service- eller erbjudandebild bör kostnaderna för hemtjänsten ställas. Detta blir då utmanande och väcker frågor om vi har en effektiv organisation för att förmedla bra tjänster till medborgarna. Tydligt är att det inte finns ett direkt samband även om det ibland synes finnas ett svagt samband. Viktigt att påpeka är att det inte alltid är den kommun som har det högsta serviceutbudet eller de som har de lägsta kostnaderna som är de mest intressant att studera. Det finns en relativt stor variation mellan kommunerna när det gäller policy för avgiftsättning. Där det finns tjänster som gräsklippning och snöskottning ligger dessa avgifter utanför maxtaxan. Töreboda kommun för högst poäng beroende på störst andel avgiftsfria tjänster. Därefter kommer Askersund och Filipstad beroende på att de erbjuder extratjänster mot särskild avgift. Nöjdheten hos de äldre hemtjänsttagarna har även undersökts. Resultatet visar inga större skillnader mellan kommunerna. Den lägsta siffran är 78 och den högsta är 81 av totalt

100. Sammanfattningsvis kan man säga att samtliga kommuner påvisar ett mycket högt ”Nöjd brukar index”. Kommunernas hemtjänsttagare är mycket nöjda med den service man får. Tydligt är även att det inte finns någon relation mellan kommunens utbud/servicenivå och hemtjänsttagarnas nöjdhet.

Avgiftsnivåerna inom hemtjänsten har undersökts utifrån fem typfall. Utifrån de fem typfallen är det svårt att se vilken kommun i nätverket som är billigast utifrån den enskildes perspektiv. Svårigheterna beror till stora delar på den komplexitet som finns i respektive kommuns avgiftssystem. Det är mycket svårt för den äldre att hitta kostnadsbilderna och hur dessa är kopplade till de olika tjänsterna innan man börjar nyttja servicen. Utav nätverkets kommuner kan vi utifrån de fem fallen konstatera att det är tre kommuner som ligger på en lägre avgiftsnivå än vad de andra gör. Dessa är Filipstad, Hjo och Töreboda.

Det är en relativt liten skillnad mellan kommunerna när det gäller genomsnittligt antal olika personer som kommer hem till den äldre. Som mest är skillnaden dryga 30 %.

Däremot visar det större skillnader när det gäller minsta antalet och det högsta antalet olika personer. Hjo och Munkfors har här de bästa resultaten.

Informationsgivning om äldreomsorgen via Internet och skriftligt material har även undersökts. Filipstad och Hjo har det bästa resultatet på sina webbsidor i övrigt måste vi konstatera att det är mycket knapphändigt med information. Det är samma tendens när det gäller det skriftliga materialet. Detta måste ses som ett viktigt förbättringsområde i framtiden. Här bör nätverkets kommuner söka inspiration från andra nätverk i Jämförelseprojektet.

Vid styrgruppsmötet bestämdes att nästa område som skall undersökas är kommunerna särskilda boenden. Rapporten skall vara klar till nästa styrgruppsmöte den 17 juni i Askersund.

Vi vill under det pågående arbetet framföra ett tack till alla kommuner för ert deltagande. Metoden med Jämförelsenätverk är ny och ur många aspekter innovativ vilket resulterar i extra ansträngningar. Era ansträngningar kommer många andra kommuner till godo. Nu och under de närmaste åren kommer detta ha stor betydelse i och med att ett stort antal nya nätverk kommer ha startas.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen Demokrati och styrning

Torkel Wadman